

Załącznik do Uchwały nr 28/2023

Komitetu Monitorującego Program Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027
z 18 maja 2023 r.

PROGRAM FUNDUSZE EUROPEJSKIE NA INFRASTRUKTURĘ, KLIMAT, ŚRODOWISKO 2021-2027

Specyficzne kryteria wyboru projektów (działanie 2.4)

Działanie FENX.02.04 Adaptacja do zmian klimatu, zapobieganie klęskom i katastrofom

Typ projektu:

Renaturyzacja przekształconych cieków wodnych i obszarów od wód zależnych

Projekty oceniane są kryteriami: horyzontalnymi i specyficznymi kryteriami obligatoryjnymi ocenianymi zero-jedynkowo oraz horyzontalnymi i specyficznymi kryteriami rankingującymi ocenianymi punktowo.

Minimalna liczba punktów wymagana do rekomendowania projektu do wsparcia oraz kolejność kryteriów rozstrzygających (pozwalających ustalić kolejność projektów, które uzyskają taką samą liczbę punktów) jest określana w Regulaminie wyboru projektów właściwym dla danego naboru.

Nr	Nazwa Kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia kryterium (Sposób oceny)
KRYTERIA OCENIANE ZERO-JEDYNKOWO (niespełnienie kryterium eliminuje projekt z możliwości otrzymania dofinansowania)			
1.	Status projektu	Ocenie podlegać będzie czy projekt na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie uzyskał status projektu uprawnionego do wyboru w sposób niekonkurencyjny.	TAK/NIE
2.	Zgodność z planami gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy lub Krajowym programem renaturyzacji wód powierzchniowych	Ocenie podlega, czy projekt jest zgodny z obowiązującymi planami gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy lub Krajowym programem renaturyzacji wód powierzchniowych oraz czy prace w ramach projektu prowadzone będą z wykorzystaniem „Podręcznika dobrych praktyk renaturyzacji wód powierzchniowych”.	TAK/NIE

3.	Trwałość efektów	Przedstawienie możliwości utrzymania efektów projektu poprzez zapewnienie samorzutnych procesów hydromorfologicznych , w tym np.: procesy erozji, transportu rumowiska i akumulacji. W wyniku realizacji projektu powinny zostać zainicjowane procesy, które pozwalają na poprawę warunków hydromorfologicznych bez konieczności prowadzenia powtarzalnych prac po zakończeniu realizacji projektu.	TAK/NIE
4.	Gotowość projektu do realizacji	Ocenie podlega łączne spełnienie poniższych warunków: • zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego (mpzp), a w przypadku braku mpzp – decyzją o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu lub decyzją o lokalizacji inwestycji celu publicznego; • posiadanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla wszystkich zadań, dla których wydanie decyzji jest wymagane; • w przypadku zadań realizowanych wg formuły „Buduj” – wartość zadań inwestycyjnych posiadających pozwolenia na budowę / decyzje o pozwoleniu na realizację inwestycji i dokumentację przetargową dla kontraktów na roboty w stosunku do całkowitej wartości zadań planowanych do realizacji w tej formule (wymagających pozwolenia na budowę / decyzji o pozwoleniu na realizację inwestycji) – min. 40 % lub w przypadku zadań realizowanych w formule „Zaprojektuj i wybuduj” – posiadanie dokumentacji przetargowej (SWZ i ogłoszenia) dla wszystkich zadań realizowanych w tej formule.	TAK/NIE
5.	Pozytywna opinia służb odpowiedzialnych za ochronę przyrody na obszarze na którym realizowany będzie projekt ¹	Ocenie podlega, czy zasadność realizacji projektu została potwierdzona przez właściwego regionalnego dyrektora ochrony środowiska, Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (w	TAK/NIE

¹ Ocena dokonywana jest w oparciu o dodatkowy formularz wypełniany przez służby ochrony przyrody.

		przypadków projektów ponadregionalnych), radę naukową parku narodowego w przypadku projektów planowanych w parkach narodowych lub ich bezpośrednim sąsiedztwie, radę parku krajobrazowego lub radę zespołów parków krajobrazowych w przypadku projektów planowanych do realizacji w parkach krajobrazowych lub ich bezpośrednim sąsiedztwie. Opinia powinna się odnosić do kwestii zgodności projektu i proponowanych przez wnioskodawcę działań z następującymi dokumentami: Priorytetowe ramy działań dla sieci Natura 2000 w Polsce na lata 2021-2027 (PAF), Program ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z planem działań na lata 2015-2020 oraz wskazywać na brak sprzeczności z zatwierdzonymi planami ochrony bądź planami zadań ochronnych obszarów chronionych lub programami ochrony gatunku lub siedliska oraz stwierdzać brak zagrożeń dla celów środowiskowych dla obszarów chronionych.	

Nr	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia kryterium (Sposób oceny)
KRYTERIA RANKINGUJĄCE OCENIANE PUNKTOWO (0 pkt w danym kryterium nie eliminuje projektu z możliwości otrzymania dofinansowania)			

1.	Długość koryta cieku poddanego renaturyzacji	Ocenie podlega sumaryczna długość zrenaturyzowanych odcinków koryta cieku lub długość odcinka cieku na którym przywrócono ciągłość ekologiczną w związku z realizacją projektu (wliczana jest długość uregulowanych w przeszłości koryt rzek i potoków, które w związku z realizacją projektu podlegać będą renaturyzacji lub długość odcinków rzek udrożnionych dla migracji ryb i innych organizmów wodnych poprzez usunięcie barier migracyjnych).	W zaokrągleniu do pełnego km: 8 p. - powyżej 50 km 6p. – 30 - 50 km 4 p.- 10- 29 km 2 p. – do 9 km
2.	Komplementarność działań	Ocenie podlega czy proponowany projekt jest spójny z wcześniejszymi i/lub aktualnie prowadzonymi działaniami na obszarze objętym projektem w zakresie zapewnienia drożności i ciągłości cieku lub ochrony gatunków i siedlisk.	4 p. – działania zaplanowane w projekcie są kontynuacją lub uzupełnieniem wcześniej i/lub aktualnie realizowanych działań w zakresie zapewnienia drożności i ciągłości cieku lub ochrony gatunków i siedlisk na obszarze objętym projektem. 2p. - na obszarze objętym nie były dotychczas realizowane działania w zakresie zapewnienia drożności i ciągłości cieku lub ochrony gatunków i siedlisk, niemniej działania planowane w projekcie były wykorzystane i sprawdzone na potrzeby realizacji innych projektów przyczyniających się do zapewnienia drożności i ciągłości cieku lub ochrony gatunków i siedlisk.
3.	Zasięg oddziaływania przedsięwzięcia na jednolite części wód	Ocenie będzie podlegać, czy wsparcie projektu przyczynia się do poprawy stanu / potencjału także w innych jednolitych częściach wód powierzchniowych, niż objęte zakresem projektu.	8 p. – realizacja projektu przyczynia się do poprawy stanu / potencjału także w innych jednolitych częściach wód powierzchniowych, niż objęte zakresem projektu. 0 pkt – realizacja projektu nie przyczynia się do poprawy stanu / potencjału w innych częściach wód powierzchniowych, niż objęte zakresem projektu, lub brak informacji w tym zakresie.

4.	Znaczenie korytarza ekologicznego	Ocenie podlega czy korytarz ekologiczny, którego dotyczy działania projektu, ma znaczenie ponadregionalne, tj. umożliwia utrzymanie ciągłości, w tym migrację osobników gatunków, między cennymi przyrodniczo obszarami Polski.	8 p. – korytarz o znaczeniu ponadregionalnym - umożliwiający utrzymanie ciągłości, w tym migrację osobników gatunków na obszarze co najmniej 3 województw. 4 p. – korytarz o znaczeniu ponadregionalnym umożliwiający utrzymanie ciągłości, w tym migrację osobników gatunków na obszarze 2 województw. 0 p. - korytarz umożliwiający utrzymanie ciągłości, w tym migrację osobników gatunków na obszarze 1 województwa.
5.	Różnorodność zastosowanych w projekcie działań renaturyzacyjnych	Ocenie podlega różnorodność zastosowanych w projekcie działań renaturyzacyjnych, mających na celu utrzymanie, zachowanie lub poprawienie stanu i ciągłości przyrodniczej dolin rzecznych lub obszaru objętego projektem – przykładowe działania: • tworzenie korytarza swobodnej migracji rzeki; • renaturyzacja uregulowanych w przeszłości koryt rzek i potoków, w tym inicjowanie i wspieranie procesów samorzutnej renaturyzacji koryt i brzegów rzek (procesów erozji, transportu rumowiska i akumulacji); • budowa tzw. kanałów tarłowych kompensujących utraconą powierzchnię tarlisk; • odtwarzanie mokradeł i terenów zalewowych; • poprawa warunków wodnych torfowisk; • likwidacja zbędnych obiektów (budowli regulacyjnych i urządzeń wodnych, itp.) w korycie rzeki, które utrudniają migrację organizmów wodnych lub które ograniczają możliwość zachodzenia naturalnych procesów	16 p. – wykonane 4 lub więcej różnych działań renaturyzacyjnych. 12 p. – wykonane 3 różnych działań renaturyzacyjnych. 8 p. – wykonane 2 różnych działań renaturyzacyjnych. 4 p. – wykonane 1 działanie renaturyzacyjne. 0 p. – nie wykonanie działań renaturyzacyjnych lub brak informacji w tym zakresie.

		hydromorfologicznych, w tym transportu rumowiska rzeczno; • umożliwienie migracji ryb – budowa urządzeń zapewniających pełną drożność zapory dla wędrówki wstępującej i zstępującej ryb; • wprowadzanie do koryt cieków grubego rumoszu drzewnego i/ lub wprowadzanie dużych głazów; wprowadzanie do koryt cieków żwiru; • poprawa warunków bytowania organizmów od wód zależnych; • nasadzenia roślinności stabilizującej brzegi powyżej skarpy; • zalesianie i zakrzewianie.	
6.	Zaniechanie lub ograniczenie prac utrzymaniowych na ciekach poddanych renaturyzacji w obszarze oddziaływania projektu	Po zakończeniu projektu w celu zainicjowania i podtrzymania zapoczątkowanych przez projekt naturalnych procesów hydromorfologicznych i przyrodniczych, ciek wodny wraz z brzegami w obszarze oddziaływania projektu nie będzie poddawany pracom utrzymaniowym – tzw. utrzymanie bierne. Po zakończeniu projektu w celu zainicjowania i podtrzymania zapoczątkowanych przez projekt naturalnych procesów hydromorfologicznych i przyrodniczych, ciek wodny wraz z brzegami w obszarze oddziaływania projektu będzie poddawany jedynie niezbędnym, zmodyfikowanym pracom utrzymaniowym polegającym m.in. na: - zaniechaniu lub ograniczeniu wykaszania roślin z brzegów (w tym drzew i krzewów) i dna oraz	8 p. – utrzymanie bierne 6 p. – prace utrzymaniowe zostaną znacząco ograniczone i zmodyfikowane 0 p. - prace utrzymaniowe będą kontynuowane i nie będą modyfikowane.

		pływających i korzeniących się w dnie śródlądowych wód powierzchniowych (np. pozostawienie roślinności do spontanicznego rozwoju, wykaszanie naprzemienne, ograniczenie częstotliwości wykaszania, naprzemienne pozostawianie płątów roślinności, itp.) - zaniechanie, ograniczenie lub modyfikacja usuwania przeszkód naturalnych (np. powalonych drzew, rumoszu drzewnego, przesuwanie przeszkód zamiast usuwania) - zaniechanie lub ograniczenie zasypywania wyrw w brzegach, lub modyfikacja poprzez wprowadzanie substratu mineralnego np. żwiru, kamieni w celu wytworzenia bystrzy żwirowych i spowodowania spontanicznego zasypania wyrw w dnie, - zaniechanie lub ograniczenie usuwania namułów i osadów dennych, - zaniechanie lub ograniczenie usuwania tam bobrowych.	
Maksymalna liczba punktów: 52			